

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
FİKRÎ VE SINAÎ MÜLKİYET HAKLARI, YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Yükümlülükler

Amaç

MADDE 1 –

Bu yönerge; 2547 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin, öğrencilerin ve yükseköğretim kurumu çalışanlarının fikrî ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, korunması, paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularındaki çalışma usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2 –

Bu yönerge, Sakarya Üniversitesi'ne ait bilgi, know-how, girişim fikri, yazılım dâhil her türlü eser, proje, marka, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adı, tasarım, patent, faydalı model gibi her türlü fikri ve sınai mülkiyet hakkı, bunların ticarileştirilmesi ve üçüncü taraflara aktarılması süreçlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –

Bu yönerge; 10/1/2017 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmî Gazete 'de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa ve 24/4/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe, 29/09/2017 tarihinde yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 –

Bu yönergede geçen;

- Buluş: Tarım alanı dâhil olmak üzere sanayinin herhangi bir kolunda mevcut problemlere teknik çözüm getiren yeni bir cihaz, ürün veya yöntemlerin tümünü,
- Buluş Bildirimi: Buluşa ait teknik/detay bilgilerin yer aldığı ve buluş sahibinin yazılı olarak ilgili birime yaptığı bildirimi,
- Serbest buluş: Üniversite bünyesinde gerçekleştirilmeyen, Üniversite'nin araç ve gereçlerinin kullanılmadığı, buluşu yapan kişinin Üniversite'de edindiği deneyim ve çalışmalarına dayanmayan ve FSMDK tarafından bu kapsamda onaylanan buluşlar serbest buluş olarak kabul edilir. Ayrıca, Üniversite'de gerçekleştirilen bilimsel çalışmalar veya araştırma-geliştirme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan, ancak Üniversite'nin hak sahipliği talebinde bulunmadığı buluşlar da serbest buluş olarak değerlendirilir.
- Buluş Bildirim Formu (BBF): Buluş ve buluş sahibine dair bilgilerin bulunduğu FSMH başvuru sürecini başlatan belge,

- **Buluşçu:** Buluşu Üniversite kaynaklarını kullanarak gerçekleştirilen ve Üniversite’de araştırma görevi icra eden ya da harici destekleyici ve sponsorlar tarafından finanse edilenler de dâhil olmak üzere başka bir şekilde Üniversite tarafından yürütülen araştırma projelerine katılan, Üniversitenin öğretim elemanları, üniversite öğrencileri, tüm konuk araştırmacıları,
- **Patent:** Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
- **Faydalı Model:** Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,
- **Know-How:** Bir üründen ya da yöntemden en kolay ve en verimli biçimde yararlanmayı sağlayan bilgi veya ticari sırrı,
- **Tasarım:** Ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, Renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümünü,
- **Marka:** Bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde ve sicilde gösterilebilir olması koşuluyla; kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işareti,
- **Eser:** Sahibinin özelliğini taşıyan bilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar ile sinema eserleri olarak sayılan her çeşit fikir ve sanat ürünlerini,
- **Fikir Ürünü:** Bir biçim verilerek ifade edilmiş fikirleri,
- **Sınai Haklar:** Tasarım, patent, marka, entegre devre, faydalı model, coğrafi işaret ve geleneksel ürün adları ve benzerlerini,
- **Patent Vekili:** Ulusal ve uluslararası patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, marka başvurusu yapmaya yetkili, ulusal/uluslararası vekil belgesine sahip ve Üniversite ile vekillik sözleşmesi yapmış gerçek ve/veya tüzel kişiler,
- **FSMDK:** Sakarya Üniversitesi Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulunu,
- **FSMH Koordinatörü:** FSMHK faaliyetlerinin yükseköğretim kurumu adına yürütülmesinden sorumlu, Rektör tarafından FSMH faaliyetlerini bu Yönergede belirtilen usule uygun şekilde yapabilecek bilgi ve niteliklere sahip akademik personel arasından görevlendirilen ve Rektöre karşı sorumlu kişiyi,

FSMH Koordinatör Yardımcısı: FSMH Koordinatörüne birimin faaliyetlerinin yürütülmesinde yardımcı olan akademik personeldir.

- **Lisanslama:** Fikrî veya sınai mülkiyet hakları kullanımının bedel karşılığında belli bir süre devredilmesini,
- **Öğretim elemanı:** Sakarya Üniversitesinde görevli öğretim elemanlarını,

- FSMHK: Sakarya Üniversitesi Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğünü,
- Kanun: 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu,
- Rektör: Sakarya Üniversitesi Rektörünü,
- Rektörlük: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğünü,
- Serbest Buluş: Hizmet buluşunun dışında kalan buluş/Üniversitenin hak talep etmediği buluşlar,
- Teknokent: Sakarya Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetici A.Ş. (Sakarya Teknokent),
- Teknoloji Ön Değerlendirme Formu: Teknolojinin ticari değerini gösteren raporu,
- Uygulama Yönetmeliği: Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik,
- Üniversite: Sakarya Üniversitesi,
- Yönetmelik: Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına, Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik,
- Yönetim Kurulu: Sakarya Üniversitesi Yönetim Kurulunu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirim, İnceleme ve Karar İşlemleri

Çalışan Buluşları ve Bildirim yükümlülüğü

MADDE 5 –

1. Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar, buluşu yapan tarafından yazılı olarak ve geciktirmeksizin FSMHK'na bildirilir. İlgili birim buluşun gizliliğine ilişkin her türlü önlemi almakla yükümlüdür.
2. Buluş bildiriminde buluşun konusu, teknik problem, bu problemin çözümü ve buluşun nasıl gerçekleştirilmiş olduğu açıklanır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından gerekli diğer bilgi ve belgeler de verilir. Ayrıca buluşun serbest buluş niteliğinin olup olmadığı ve gerekçeleri de sunulur.
3. Buluş birden çok kişi tarafından gerçekleştirilmişse bu bildirim birlikte yapılabilir. Bildirimde buluşu yapanların adları ve buluş üzerindeki katkı payları belirtilir. Aksi takdirde katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.
4. Buluşun farklı yükseköğretim kurumundaki kişiler tarafından gerçekleştirilmiş olması halinde, buluşu yapanlar buluş bildirimini kendi yükseköğretim kurumlarına ayrı ayrı yaparlar.

5. Buluşu yapan kişilerin, buluşu kendi yükseköğretim kurumları dışında farklı yükseköğretim kurumlarının imkânlarını da kullanarak gerçekleştirmiş olmaları halinde, buluşu yapan kişiler buluş bildirimini kendi yükseköğretim kurumlarına ve imkânlarından yararlanan yükseköğretim kurumlarına ayrı ayrı yaparlar.
6. FSMHK buluş bildirimini kaydeder ve bildirim kendisine ulaştığı tarihi, bildirimde bulunan kişi veya kişilere gecikmeksizin ve yazılı olarak bildirir.
7. Buluş bildiriminin eksik yapılması halinde FSMHK, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde eksikliklerin giderilmesini buluşu yapana bildirir. Aksi halde, buluş bildirimini usulüne uygun yapılmış sayılır. Buluşu yapan, FSMHK tarafından yapılan bildirimde belirtilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi takdirde buluş bildirimini usulüne uygun olarak yapılmamış sayılır ve buluş bildirimini yeniden yapılır.
8. Buluşu yapan, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle yükseköğretim kurumu aleyhine doğan zararlardan sorumludur. Yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilen buluşa ilişkin, yükseköğretim kurumuna bildirimde bulunulmaksızın patent başvurusu yapılması veya başvuru yapıldığına ilişkin bildirim yapılmaması veya bu kapsamdaki başvurulara patent alınması halinde patent başvurusu sahibine veya patent sahibine karşı Kanunun ilgili maddelerine dayanarak hak devri talebinde bulunabilir/dava açılabilir.
9. Buluşu yapan serbest bir buluş yaptığı takdirde Kanunun 119 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca durumu geciktirmeden yükseköğretim kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Bildirimde, buluş ve gerekiyorsa buluşun gerçekleştirilme şekli hakkında bilgi vermek suretiyle, buluşun gerçek bir serbest buluş sayılıp sayılmayacağı konusunda yükseköğretim kurumunun doğru bir kanaate varabilmesi sağlanmalıdır.

FSMHK buluşun serbest olup olmadığını değerlendirerek tavsiye kararını Rektörlüğe sunar. Buluşun serbest bırakılıp bırakılmayacağı yönündeki nihai karar Rektörlük tarafından alınır. Yükseköğretim kurumu Kanunun 119 uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca buluşun serbest bir buluş olmadığı kanaatindeyse bu yöndeki itirazını bildirim tarihinden itibaren 3 ay içinde yazılı olarak bildirecektir. **Başvuru bildirim**

MADDE 6 –

Yükseköğretim kurumlarında yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak Kanunun 121 inci maddesinin ikinci fıkrası ve Yönetmelik 29 uncu madde uyarınca yükseköğretim kurumuna bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa başvuru yapıldığına ilişkin bildirim, patent başvurusuna ait tüm bilgi ve belgelerle birlikte patent başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde buluşu yapan tarafından yükseköğretim kurumuna yapılır. Bu bildirimle birlikte gerekli bilgiler de verilir.

Hak sahipliği talebi

MADDE 7 –

1. Yükseköğretim kurumu, yapılan bildirim üzerine buluşla ilgili olarak hak sahipliği talep edebilir. Yükseköğretim kurumu, hak sahipliği talebine ilişkin kararını, buluş veya başvuru bildiriminin yükseköğretim kurumuna ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde buluşu yapana yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

2. Hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren buluş üzerindeki tüm haklar yükseköğretim kurumuna geçmiş olur.

Başvuru yükümlülüğü

MADDE 8–

1. Yapılan buluş bildirimi üzerine yükseköğretim kurumu; hak sahipliği talebinde bulunmuşsa hak sahipliği talebine ilişkin karar tarihinden itibaren dört ay içinde, buluşu yapan ile yükseköğretim kurumunun anlaşmaları halinde karar tarihinden itibaren en geç altı ay içinde patent başvurusunda bulunmak zorundadır. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Yükseköğretim kurumu hak sahipliği talebine ilişkin kararını patent başvurusuyla birlikte Kuruma sunar.
2. Patent başvurusu yapılmışsa ve yükseköğretim kurumu Yönetmelik 31 inci maddeye göre hak sahipliği talebinde bulunmuşsa yükseköğretim kurumu, patent başvurusunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini, hak sahipliği talebine ilişkin kararı da ekleyerek birinci fıkrada belirtilen süre içinde Kuruma bildirir. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.
3. Kurum, yükseköğretim kurumunun hak sahipliğine ilişkin kararının Kuruma bildirim tarihi itibarıyla başvuru sahibi değişikliğini Sicile kaydeder. Buluşu yapan, hak sahipliği yükseköğretim kurumuna geçen buluşla ilgili yapılan patent başvurusuna ilişkin tüm bilgi ve belgeleri ve buluşa ilişkin patent alınması ve devamındaki süreçlerde ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri yükseköğretim kurumuna verir. Bildirimi yapılan buluşlar için farklı yükseköğretim kurumları tarafından birlikte başvuruda bulunulur. Hak sahipliği paylaşımı, ilgili yükseköğretim kurumları arasında yapılacak sözleşme ile belirlenir.
4. Yükseköğretim kurumu hak sahipliği talebinde bulunmuşsa söz konusu buluşun yabancı bir ülkede de korunması için başvuruda bulunabilir. Yükseköğretim kurumu, buluşu yapanın talebi üzerine patent almak istemediği yabancı ülkeler için buluşu serbest bırakmak ve bu ülkelerde buluşu yapana patent almak için talepte bulunma imkânını sağlamakla yükümlüdür. Buluşun serbest bırakılması, rüçhan hakkı süresinin geçirilmemesi açısından makul bir süre içinde yapılır.

Hak sahipliği kararına itiraz

MADDE 9 –

1. Buluşu yapan, yükseköğretim kurumunun hak sahipliğine ilişkin kararına karşı, kararın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde, buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek ilgili belgelerle birlikte FSMHK'na itiraz edebilir. FSMHK buluşun serbest olup olmadığını değerlendirerek tavsiye kararını Rektörlüğe sunar. İtirazlar Rektörlük tarafından karara bağlanır. İtirazın bildirim tarihinden itibaren iki ay içinde itiraza ilişkin kararı verilir. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır. Verilen karar gerekçeleriyle birlikte geciktirmeksizin buluşu yapana bildirilir.
2. Patent başvurusu yapıldıktan sonra, itiraz üzerine verilen karar sonucunda buluş, serbest buluş niteliği kazanırsa bu karar tarihinden itibaren buluş üzerindeki tüm haklar buluşu yapana geçmiş olur. Bu durumda buluşu yapan başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesini ve işlem görmesini, itiraz sonucu alınan kararı da ekleyerek geciktirmeksizin Kuruma bildirir. Kurum, bildirim tarihi itibarıyla başvuru sahibi değişikliğine ilişkin işlemleri başlatır. Yükseköğretim

kurumu, itiraz sonucunda serbest buluş niteliği kazanan buluşla ilgili yapılan patent başvurusuna ilişkin tüm bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

Hakkın devri

MADDE 10 –

1. Yükseköğretim kurumu, başvurudan veya patent hakkından vazgeçmek isterse Kurum nezdinde vazgeçme talebinde bulunmadan önce başvuru veya patent hakkını devralmasına ilişkin teklifini buluşu yapana bildirir. Buluşu yapan, bu konuda kendisine yapılan bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde cevap vermezse veya teklifi kabul etmezse patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi yükseköğretim kurumuna ait olur ve yükseköğretim kurumu patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçebilir. Buluşu yapanın teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesi talebini Kuruma bildirir. Devir işleminin Sicile kaydedilmesine ilişkin olarak Kanunun 148 inci maddesi hükmü uygulanır. Bu durumda yükseköğretim kurumu, hak sahipliği değişikliğine konu buluşla ilgili patent alınması ve korunması için gerekli olan bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.
2. Buluş, patent başvurusu yapıldıktan sonra serbest buluş niteliği kazanırsa başvuru veya patent üzerindeki haklar buluşu yapana bedelsiz olarak devredilir. Buluşu yapan başvurunun veya patentin kendi adına kaydedilmesini Kuruma bildirir. Kurum, bildirim tarihi itibarıyla başvuru veya hak sahibi değişikliğini değişikliğine ilişkin gerekli işlemleri başlatır. Yükseköğretim kurumu, serbest buluş niteliği kazanan buluşla ilgili patent alınması ve korunması için gerekli olan bilgi ve belgeleri buluşu yapana verir.

Buluştan elde edilen gelirin paylaşımı

MADDE 11 –

1. Buluştan elde edilen gelir, buluşun kullanımından, lisans verilmesinden, devredilmesinden veya diğer yollarla ticarileştirilmesinden elde edilen gelirlerin tamamıdır.
2. Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu ve buluş sahibi arasındaki paylaşım oranı, buluş sahibine en az 1/3 ve en fazla %95 olacak şekilde, yönetim kurulu kararıyla belirlenir. Bedel ve ödeme şekli, yükseköğretim kurumunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin yükseköğretim kurumunun hak sahipliği talebinde bulunmasını takiben, yükseköğretim kurumu ile buluşu yapan arasında imzalanan sözleşme veya benzeri bir hukuk ilişkisi hükümlerince belirlenir. Buluşu yapanın birden fazla olması durumunda, buluşu yapana verilen miktarın paylaşımı buluş üzerindeki katkı payları oranında gerçekleştirilir.
3. Yükseköğretim kurumunda gerçekleştirilen buluşa ilişkin olarak Yükseköğretim kurumunun buluştan yararlanmaya başladığı tarihten itibaren iki ay içinde tarafların bedelin miktarı veya ödeme şekli üzerinde anlaşamamaları halinde uyuşmazlık mahkeme yoluyla çözülür.
4. Buluştan elde edilen gelirin yükseköğretim kurumu hissesi ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir ve başta bilimsel araştırmalar olmak üzere yükseköğretim kurumunun ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılır. Buluştan elde edilen gelirden yükseköğretim kurumuna kalan miktarın öncelikle, araştırma geliştirme ve buluşların başvuru, tescil ve ticarileştirilmesi faaliyetlerine ilişkin yapılan harcamaların finansmanı için kullanılması esastır.

5. Aksi sözleşmede belirtilmemişse buluştan elde edilen gelir, her mali yılın sonunda hesaplanarak buluşu yapanın payına düşen miktar, buluşu yapana verilir. Yükseköğretim kurumu, buluştan elde edilen geliri mali yılın bitiminden itibaren bir ay içinde Kuruma bildirir.
6. Yükseköğretim kurumu, kusuru nedeniyle başvuru işlemlerinin veya patent hakkının sona ermesine sebep olursa buluşu yapanın uğradığı zararı tazmin etmekle yükümlüdür. Buluşu yapan, başvuru işlemlerinin veya patent hakkının sürdürülebilmesi için yükseköğretim kurumunun ihtiyaç duyduğu bilgileri sağlamakla yükümlüdür.

Başvuru yükümlülüğü/ inceleme ve karar yöntemi **MADDE 12-**

1. FSMHK buluşun patentlenebilirlik kriterleri kapsamına girip/girmediğine veya patent koruması dışında başka bir şekilde korunup/korunmayacağına karar verebilmek için ilgili buluşu ön araştırma işleminin yapılabilmesi amacıyla vakit kaybetmeksizin anlaşmalı olunan patent vekiline iletir.
2. Anlaşmalı olunan patent vekili tarafından yapılan/yaptırılan buluşun yenilik kriterinin varlığının tespitine ilişkin yapılan araştırma sonucu oluşturulan “Ön Araştırma Raporu’nun olumlu/kısmen olumlu olması ve FSMDK’nin aldığı karar uyarınca eğer buluş patentlenebilir bir buluş ise, buluş ile ilgili işlemlerin (tarifname yazımı, başvuru yapılması vs.) devam ettirilmesine ve başvurunun ulusal/uluslararası/bölgesel/ülkesel olarak yapılmasına karar verebilir başvurunun yapılıp/yapılmayacağına ilişkin bildirim buluş sahibine FSMHK tarafından bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **İlke/Esaslar/Yükümlülükler**

Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarına Dair İlke ve Esaslar **MADDE 13 –**

1. Tasarımlara dair ilke ve esaslar Kanununun 73’üncü maddesi çerçevesinde aşağıdaki şekilde belirlenmiştir:
2. Çalışanların yükseköğretim kurumlarında yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği ya da büyük ölçüde yükseköğretim kurumunun deneyim ve çalışmalarına dayanarak iş ilişkisi sırasında yaptığı tasarımların hak sahibi, yükseköğretim kurumudur.
3. Çalışanların bulunduğu yükseköğretim kurumundaki genel faaliyet konusu bilgi ve araçlardan faydalanmak suretiyle birinci fıkra kapsamı dışında yaptığı tasarımların hak sahibi, talep edilmesi hâlinde yükseköğretim kurumudur.
4. Çalışanların tasarımlarına ilişkin hükümler öğrenciler ve ücretsiz olarak belirli bir süreye bağlı olmaksızın hizmet gören stajyerlerin tasarımları ile 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendinde belirtilen öğretim elemanlarının bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirdiği tasarımlar hakkında da uygulanır.

5. Hizmet ilişkisi dışında kalan iş görme sözleşmeleri çerçevesinde yapılan tasarımlarda hak sahibi, taraflar arasında akdedilen sözleşme hükümleri çerçevesinde belirlenir.
6. Kanununun 73'üncü maddenin üçüncü fıkrası kapsamında öğretim elemanlarınca gerçekleştirilen tasarımlardan elde edilen gelirin Üniversite ve tasarımcı arasındaki paylaşımı tasarımcıya net gelirin yarısı verilecek şekilde karşılıklı imzalanacak sözleşme çerçevesinde verilir.
7. Kanunun 145'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca faydalı modele ilişkin açık bir hüküm bulunmadığı ve faydalı modelin özelliği ile çelişmediği takdirde bu Yönerge'de yer alan tüm hususlar faydalı model başvuruları hakkında da uygulanır.

Yükümlülükler

Araştırmacıların/Akademisyenlerin (Buluşçuların) Yükümlülükleri **Madde 14-**

1. Araştırmacılar/akademisyenler, yaptıkları çalışmalar ve araştırma sonuçlarından elde ettikleri buluşları geciktirmeksizin "Buluş Bildirim Formu" ile FSMHK'ya bildirirler.
2. Araştırmacılar/Akademisyenler, buluş üzerinde hak sahipliği kararı verilmeden ve/veya sınai mülkiyet hakkı için koruma başvurusu yapılmadan önce, buluşla ilgili sınai mülkiyet haklarını tehlikeye sokacak her türlü açıklama, yayın, sunum vb. faaliyetlerden kaçınacaklarını kabul ederler.
3. Araştırmacılar/Akademisyenler Patent/Faydalı Model başvuru sürecinde Kurum tarafından hazırlanan raporlara karşı görüş/savunma verilmesi gerektiği takdirde her türlü teknik bilgi ve belgeyi vermekten sorumludurlar.
4. Araştırmacılar/Akademisyenler, buluş bildirim formunda verdikleri bilgilerin doğru ve eksiksiz olduğunu ve ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belgeyi geciktirmeksizin vermeyi kabul ederler.
5. Araştırmacıların/Akademisyenlerin yükümlülükleri, Üniversitede görev yaptıkları sürece devam eder. Üniversitede görev yaptıkları süre içinde gerçekleştirilen sınai hakların korunmasına yönelik başvuru ve tescillere ilişkin yükümlülükler görevin Üniversitedeki görevlerinin sona ermesinden (başka üniversiteye geçme, emeklilik vs.) sonra da devam eder.

Üniversitenin Yükümlülükleri **Madde 15-**

1. Üniversite, araştırmacıların araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sonuçlarını yayınlama, dağıtma ve yayma hakkını destekler ve teşvik eder.
2. Üniversite, hak sahipliği talebinde bulunduğu buluşlarla ilgili patent/faydalı model/tasarım vb. Fikri ve Sınai Haklar kapsamına giren korumaların gerçekleşmesi için ilgili başvuruları yapar.
3. Üniversite, sınai hakların korunması, bu hakların kamu yararına aykırı kullanımının engellenmesi ve gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin saklı tutulması için gerekli tedbirleri alır.
4. Hak sahipliği talep edilen buluşlarla ilgili sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderleri Üniversite tarafından karşılanır. Diğer kurum ve kuruluşlarla ortak yürütülen projelerde, sınai hakların korunma ve ticarileştirilme giderlerinin nasıl karşılanacağı sözleşme ile belirlenir.

5. Ortak çalışmalardan doğan Patent/Faydalı Model başvurularında ortak taraf ile koordine olarak sürecin yürütmesi ve ortaklık oranında maliyetin paylaşılması konusunu belirler.

Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulu'nun Yükümlülükleri
MADDE 16 –

1. Buluş yapan kişilerin Buluş Bildirim Formunu doldurarak FSMHK'ye bildirimde bulunduğu buluşların patentlenebilirlik kriterlerine sahip olup/olmadıklarının belirlenmesi için gerekli koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.
2. Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan haklara tecavüz durumlarında yapılacak yasal işlemlere karar verilmesinden sorumludur.
3. Fikri sınai mülkiyet haklarının korunması için ulusal/uluslararası/bölgesel/ülkesel başvuru kararının verilmesinden sorumludur.
4. Ulusal başvuru yapılması halinde başvuru sonrasındaki 12 aylık rüçhan süresi içinde Uluslararası başvurunun yapılıp yapılmayacağına veya hangi ülkelerde başvurunun yapılmasının gerekliliğine karar verilmesinden sorumludur.
5. Uluslararası başvuru yapılması halinde ilgili süreler içerisinde örneğin PCT için rüçhan tarihinden itibaren 30 ay içinde ülke girişi, EPC için tescil kararının Avrupa Patent Bülteninde yayın tarihinden itibaren 3 ay içerisinde validasyon için patentin geçerli olacağı ülkelerin belirlenmesinden ve başvurunun yapılıp, sürecin yürütülmesinden sorumludur.
6. Konunun özelliğine ve belirlenmiş kurum ve/veya işletme politikalarının uygunluğuna göre bazı çalışmaların ticari sır/know how olarak saklanmasına ve açıklanmamasına karar vermekle yükümlüdür.
7. FSMDK üyelerinin tamamı kurul toplantılarında yapılan görüşmeleri gizlilik ilkeleri uyarınca koruyacaktır.
8. Buluş yapan kişilerin buluşlarına ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin uygun olarak belirlenmesini sağlayacaktır.
9. Fikri ve Sınai Haklar kapsamında ortaya çıkan ticarileşme süreçlerinin yürütülmesinden sorumlu olan Teknokent ile koordineli bir şekilde, teknoloji transferi konularında izlenecek yol ve gerçek ve tüzel kişilerle olan ilişkilere karar verilmesinden sorumludur.

Kurumsal Yapı, Çalışma Usul ve Esasları

Fikrî ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulu
MADDE 17 –

1. Üniversite, buluş yapan kişilerin fikri sınai mülkiyet hakların korunması, başvurunun yapılması, sürecin yönetilmesi, belgelendirilmesi, teknoloji transferi konularında izlenecek yol, fikri sınai mülkiyet haklarıyla ilgili diğer kararların alınması, uygulama ve düzenlemelerin takibi amacıyla Üniversite bünyesinde Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Değerlendirme Kurulu oluşturulur.

2. FSMDK, Araştırma Geliştirme Süreçlerinden Sorumlu Rektör Yardımcısı ve Rektör tarafından atanacak öğretim üyelerinden oluşur. FSMDK Başkanı, Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısıdır. Üyeler, Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Bir yılda mazeretsiz olarak üç defa toplantıya katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden sona erer. Makam boşalması nedeniyle boşalan üyelik için Rektör tarafından yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir.
3. Kurul üyeleri arasına, Sakarya Teknokent tarafından görevlendirilecek bir temsilci, buluşların ticarileştirme potansiyelini değerlendirmek üzere üye olarak görevlendirilir.
4. FSMDK, dosya durumu, aciliyet ve ihtiyaç gibi hususlar esas alınarak gerekli görülen zamanlarda toplanır. Toplantıların sıklığı ve zamanı, koordinatörlük tarafından belirlenir Gerek duyulduğunda olağanüstü toplantı düzenlenebilir. FSMDK, salt çoğunlukla toplanır ve kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. Başkan tarafından Üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir.
5. Acil ve süreli işlerin hak düşürücü konuma uğramaması için gerektiğinde Başkan karar alır ve FSMHK kanalı ile alınan kararları işlerin aksamadan yürümesi için patent vekiline bildirir.

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğü

MADDE 18-

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları Koordinatörlüğü, Rektörlük tarafından görevlendirilecek akademik ve idari personellerden oluşur. Aşağıda belirtilen iş ve işlemler FSMHK tarafından yürütülür.

1. FSMHK, FSMDK'nin sekretaryasını yürütür.
2. FSMHK, FSMDK toplantıları sonucunda hazırlanan tutanakları ilgililere duyurmak ve arşivlemekle yükümlüdür.
3. FSMHK, buluş yapan kişiler tarafından bildirilen BBF veya buluşa ilişkin bilgilerin/belgelerin anlaşmalı patent vekiline gönderilmesinden ve anlaşmalı patent vekili tarafından belirli süreler içerisinde talep edilen bilgi/belgelerin buluşçulardan temin edilip belirtilen süreye riayet edilerek patent vekiline iletilmesinden sorumludur.
4. Patent vekili tarafından hazırlanan/hazırlatılan ve ilgili buluş sahibine, FSMHK ilgisine gönderdiği ön araştırma raporunun akıbetini takip etmekten sorumludur.
5. Fikri ve Sınai Haklar alanına giren marka, tasarım, patent, faydalı model ile coğrafi işaret ve geleneksel ürün adlarına başvurularının yapılmasını sağlamak amacıyla gerekli iletişimi kurmakla; başvuru belgelerinin alınmasına kadar olan aşamaları takip etmekle; başvuru aşamalarındaki gelişmeleri takip ederek, bu aşamaları raporlandırarak FSMDK'yi bilgilendirmekle yükümlüdür.
6. Patent vekili ile temasa geçerek buluşa ilişkin ön araştırma yapılmasından, patent/faydalı model, marka, endüstriyel tasarım başvurusu/belgesine ilişkin sicil kayıt yenileme işlemleri dâhil tüm sürece ait işlemlerin takip edilmesinden ve ilgili kişi/yerlere bildirilmesinden sorumludur.
7. Yukarıda belirtilen işlemlerle ilgili notların ve kayıtların bulundurulmasından, tutulmasından, bunların dosyalanmasından, arşivlenmesinden ve şeklen incelenmesinden sorumludur.

8. Fikri Sınai Mülkiyet Hakları ile ilgili mevzuatları, kanunları takip ederek, politikalarının yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, farkındalık yaratılması için gerekli çalışmaları yürütmekten sorumludur.
9. Üniversite’de veya dışında buluş yapan kişilerle yapılacak sözleşmelere karar vermekle yükümlüdür.

FSMH koordinatörü ve görevleri:

- FSMHK faaliyetlerinin yükseköğretim kurumu adına yürütülmesinden sorumlu, Rektör tarafından FSMH faaliyetlerini bu Yönergede belirtilen usule uygun şekilde yapabilecek bilgi ve niteliklere sahip akademik personel arasından görevlendirilen ve Rektöre karşı sorumlu kişidir. Görev süresi biten koordinatör aynı usulle yeniden görevlendirilebilir ve görev süresi bitmeden de lüzumu halinde Rektör tarafından görevden alınabilir.

- FSMH Koordinatörünün görevleri aşağıdaki gibidir:

- a) FSMH program ve faaliyetlerini ilgili kanun, mevzuat, yönerge ve Kurul kararları doğrultusunda düzenlemek ve yürütmek,
- b) FSMH Kuruluna FSMHK faaliyetleri hakkında bilgi sağlamak,
- c) Rektör veya Rektörün konuyla ilgili görevlendirdiği Rektör Yardımcısına Kurul ve FSMHK çalışmaları hakkında dönemsel yazılı raporlar sunmak
- ç) Üniversitenin buluşlar konusundaki araştırma performansının ölçülmesi, artırılması ve araştırma politikalarının belirlenmesi çalışmalarına katkı sağlamaktır.

FSMHK koordinatör yardımcısı

FSMHK Koordinatör Yardımcısı, FSMHK Koordinatörüne birimin faaliyetlerinin yürütülmesinde yardımcı olan personeldir. FSMHK Koordinatörünün önerisiyle Rektör tarafından atanır. Görev süresi biten koordinatör yardımcısı aynı usulle yeniden görevlendirilebilir ve görev süresi bitmeden de lüzumu halinde Rektör tarafından görevden alınabilir.

FSMHK koordinatör yardımcısının görevleri

FSMHK Koordinatör Yardımcısı, FSMHK Koordinatörüne yukarıda belirtilen görevlerin yerine getirilmesinde yardımcı olmanın yanı sıra birimdeki koordinasyonu sağlamak suretiyle hizmetlerin etkili, verimli ve süratli bir şekilde yürütülmesini sağlar ve Koordinatör tarafından verilen görevin gerektirdiği diğer görev ve sorumlulukları yerine getirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve son hükümler

MADDE 19 –

1. Bu yönergenin yürürlüğe giriş tarihi itibarı ile Üniversiteye yapılmış buluş bildirimlerine ilişkin işlemler iş bu yönerge maddelerine göre yürütülür.
2. Üniversite, FSMHK’nin değerlendirmeleri neticesinde ilgili buluşun herhangi bir Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ile korunmasının menfaatine olmayacağı durumlarda buluşu serbest bırakılabilir. Buluşun serbest bırakılması yönündeki nihai karar Rektörlük tarafından verilir. Rüçhan hakkı ya da resmi başvuru öncesi olası yayın sürelerinin geçirilmemesi için, buluşun serbest bırakılması Kanunda belirtilen sürelerde yapılır. Kanunda belirtilmemiş sürelerin tespiti ise hak düşürücü tarihler dikkate alınarak hesaplanan makul bir süre içerisinde yapılır.

3. Bu yönergede düzenlenmeyen hususlarda 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili yönetmelik, bunun yerine kabul edilecek kanun veya kanun hükmünde kararname hükümleri uygulanır.
4. Bu yönergeye ait tüm uyuşmazlıklarının çözümünde Sakarya Mahkemeleri ve İcra müdürlükleri yetkili olacaktır.
5. Bu yönerge uyarınca fikri ve sınai haklar kapsamında ortaya çıkan ticarileşme süreçleri FSMHK ile koordineli bir şekilde Teknokent tarafından yürütülür.

İntibak

MADDE 20 –

Bu yönerge yürürlüğe girmeden önce yapılmış buluş bildirimine ilişkin işlemler, aksini gerektiren bir özel sözleşme yoksa bu yönerge hükümlerine göre yapılır.

Yürürlükten kaldırılan yönerge

MADDE 21–

1. Bu yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Sakarya Üniversitesi Yönetim Kurulunun 20.03.2025 tarihli, 707 sayılı ve 7 numaralı kararıyla kabul edilen “Sakarya Üniversitesi Buluşların Yönetimi, Ticarileştirilmesi ve Fikri Mülkiyet Hakları Yönergesi” yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22 –

1. Bu Yönerge Senatoda onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 –

1. Bu Yönergeyi Rektör yürütür.